

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАН“
вносять: в Австрії:

на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границею:

на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висылкою двічі в тиждень 6 до-
ларів або 12 рублів; з висылкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі числа по 10 сотників.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска“. — З Русланових подальмі М. Шашкевича.

Виходить у Львові: що дня крім
неділі і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовського ч. 15, II
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовського ул. Я
гайлонська ч. 3.

Рукописи звертає ся лише а
попередню засторогу.

Рекламації лише неопечатані
є вільні від порта. — Оповідки
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надіслан-
ні“ 40 сот. Подяки і приватні
донесення по 30 сот. від стрічки

Переселенчий рух в Австрії.

Професор львівської політехніки і голова
„Сільського Господаря“ п. Роман Залозецкий
помістив в 499. числі часописи „Reichspost“
цікаву і зі зрозумінням справи написану статтю,
яку бажавмо подати в перекладі нашим чи-
тачам. Стаття вельми на часі, бо займає ся
справами переселенного руху, як вказує вже
сам її наголовок „Das Auswanderungsproblem
in Österreich“.

Вказавши на зацікавлене переселенням
рухом, викликає звісною аферою „Canadian
Pacific“ проф. Залозецкий пише: Велике
значіння переселенного питання виявляє ся вже
від певного часу, майже від десяти літ, бо
втеча з рідного краю прибрала більші розмі-
ри; та основніша інтересована ся сим пита-
нням, поминувши Угорщину, лише в Галичині,
Буковині і Далматії, де переселення набрало
значіння великої національної і господарської
проблеми. Через те власне, що се на око мі-
сцеве явище, не поставлено ся до него уваж-
но і треба було аж великого удару для за-
гальних інтересів держави, що виявило ся
підчас енергичного слідства що до злочинної
діяльності „Сіпіяру“ (Canadian Pacific Rail-
way), щоби звернено увагу навіть неінтересо-
ваних чинників на величезне значіння сего су-
спільного явища, а передівсім увагу загальної
опінії цілої держави. З того вийде користь,
що в будучині займуть ся сею справою, пі-
знають її, а се мусить довести до уздо-
влення.

В Австрії переселенче питання — се чи-
сто господарська справа, а на Угорщині ви-
казує оно подекуди також національно-політи-
чний зміст. Лише звичайна нестача нагоди
до зарібку в краях занедбаних під господа-
рським зглядом а із зростаючим населенням, не-
достача запотребовання робітника зі сторони
культурніших, більше розвинених під про-
мисловим зглядом країв і нестача власних
колоній привневолює терпляче ізза безробіт-
ня населення переважно рільничих країв до шука-

ня чужої, заграничної торгівлі праці, де на-
ходить оно попит на власну робучу силу. Ли-
хі господарські відносини останніх років в злу-
ці з шістьлітнім неврожаєм, причинили ся
сильно в останнім часі до переселенного ру-
ху і довели формально до господарського не-
щастя для держави. Сему не зарадять ніякі
радикальні середники, ніякі заборони чи у-
тиски, бо корінь недуги сягають глибоко в
будівлю суспільного і господарського організму
держави і її частий та й впрочім годі уста-
новляти закон, який би заборонював голодним
втікати від нужди, як лупить ся нагода.
Вкінці в інтересі держави лежить посідати
нормально відживлених, нормально здорових і
нормально відпорних горожан, а се є обов'яз-
зок вмішати ся до упорядкування відносин
господарського заробокання, коли широкі вер-
стви населення чують ся загроженими в своїм
єствованню.

Теоретично взявши, є обов'язком нової
держави журити ся долею і недолею
своїх підвласних горожан, отже взяти також
в свої руки переселенчу справу, хоч би аж
в тій хвилі, коли она прибрала вигляд ман-
дрівки народів. Занедбання починають мстити
ся і справді крайна вже пора, щоби в так
важкій справі наступила зміна.

Звичайно розрізняємо два роди пере-
селення: цілковите, получене з постійним осідком
в чужих краях, або так зване колонізаційне
переселенство і хвилеве для вишукання праці
в певнім сезоні, так зване сезонне переселе-
ння, або ходжене „на Сакси“, під чим розумі-
є ся шукане зарібку в саксонським королівстві
і провінції і в прускій Польщі. Без дальшого
входження в суть справи стає ясним, що ті
два роди переселення в своїх наслідках і
своїм діланню треба неоднаково осуджувати.
Між тим, коли колонізаційне переселення є
рівнозначне з постійним убутком робучих
сил, із втратою для господарської справи, із
виточенням здорової крові з державного ор-
ганізму, то сезонна мандрівка за роботою, хоч
не є користним явищем для себе самої, все
таки не містить в собі небезпеки; се радше

вентиль безпеки для сповненого по край кітла
праці, якого пара все таки приносить для
рідного краю прислугу. Сезонний рух робіт-
ників можна би порівняти з вивозом людської
сили за границю, за що одержує батьківщина
відплату в формі робітничих зарібків. Правда,
що користі з вивозу робучої сили є менші,
як з вивозу товарів, але все таки користі є,
бо і робітник проживить ся за границею і при-
возить з собою ощаджений гріш, який відіграє
чималу роль в нашій господарці. Сего не
можна легковажати, бо після приближних об-
числень робітники привозять що року около
2 або 3 мільони корон домів, а стільки менше
більше видають на свій прожиток в часі пра-
ці, на чім держава нічого не тратить. Сі
числа дають нам приближно білянс сезонної
мандрівки, унагляднюють також користі і
шкоди сего явища протягом останніх 5 ро-
ків — в часі, коли сей рід переселенства
висловлював ся майже щорічно в числі пів
мільона людей.

Очевидно, що сей пів мільон людей при-
дає би ся до рідного промислу; однак коли
рідний промисл ще так не розвинув ся, щоби
міг оплатити сю суму робучих рук, то нема
що до сего двох думок, що є ліпше: чи дер-
жати їх в дома на біду та на нужду, чи ви-
пустити їх за границю, щоби хоч в той спо-
сіб помочі їм і державі.

З того виходить ясно, що інтереси дер-
жави і суспільності вимагають: з одної сто-
рони можливого здавлення колонізаційного
переселення, а з другої сторони розумної опіки
і догляду над сезонною, а згладно робітни-
чою справою переселення.

Доси роблено прямо противно. З кар-
досійним незнанням, легководушністю пома-
гали відповідні власті, то є міністерство тор-
говлі, чи его департамент, де такі справи ре-
ферують, заморській мандрівці і годі здержати
ся від докору, що він помагав в тім, що чу-
жоземні, з заморських країв агентири, немов
гриби по дощі росли по нашій державі і зай-
мали ся не лише продажем корабельних карт,
але й вербованнем і заманюваннем переселе-

ців, головню на сталий осідок. Численні філії
„Північно-німецького Льюда“, „Гамбург-Амери-
ка“, „Голяндія-Америка“, „Франція-Америка“,
„Австро-Америка“, „Ред Стар“, „Віте Стар“
і „Лінія Кунарда“ — не забуваючи й на про-
славлений „Canadian Pacific“ — формально
ривалізували з собою, щоби здобути славу,
що відірвали найбільше австрійських чи угор-
ських горожан від їх рідної землі.

Дальше — тоді, коли товариства, зорга-
нізовані на національній основі, або й това-
риства для суспільних і господарських цілей,
які могли бути і були покликані до вглядення
в деморалізуючі практики переселенчих аген-
цій, не находили ніякої ласки в очах властей,
тішили ся численні переселенчі мантиї, а разом
з ними й цілі агентири кращою увагою, на
що показує довгий список концесій. Коли по-
думати, що концесіоноване бюро заробляє
при вербованню сезонних робітників всего
одноразово 5 К, а за те від заморського пере-
селення одержує провізію в сумі 20 К, не
дочисляючи нагоди при заміні грошей, при
купуванню корабельних і залізничних карт і т.
д., то не треба довго пояснювати, що голов-
ним предметом операцій зі сторони конче-
сіонованих переселенчих подорожних і посе-
редничих бюр не був сезонний робітник, ли-
ше підприєємчий горожанин, який забажав
розпрацювати ся зі своїм рідним краєм, рівно-
душний на те, чи сповнив свої обов'язки су-
проти него, чи ні. Сі причини потягли за со-
бою сумні наслідки, що вийшли в останнім
часі на денне світло. А що случай з „Сапа-
dian Pacific-ом“ був лише останнім узлом
довгого ланцюха похибок, тому усунення сего
узла ще не причинить ся до усунення лиха,
яке всунуло ся в найжизненіші інтереси
держави; недугу сего рака треба основно ви-
лічити.

Не можна й на дальше полишити пере-
селенного питання на жир спекуляції, бевсові-
сності і захланності; найвищий час, щоби
Австрія одержала закон, управильноючий і
обезпечуючий переселення, який би зробив не-
можливими всі ті мантиїства несовісних

Поетичний фейлеток.

Ви глухі...

Ви глухі, мов той пень
Для краси і пісень,
І для слів, що аж капають кровю.
Вас гроша тягне звук,
Коритесь силі рук,
Ви приспали себе — я вам мовлю!

Не думайте, що сьвіт,
То лиш гріш і живіт,
А жите, то єсть лиш животіне, —
Гей! Будіть в тілі дух,
Бо завмре духа рух
І на нарід прийде отупіне!

Н. М.

3 творів Словацького.

Фрагменти.

Чортмелік — який ти милий оку!
Дніпро між сотнею островів грає,
Берега в кожнім місці ся потоку,
Шелеще очерет і соловій співає.
Колиж весною розіллють ся води,
Й затоплять всі острови доокола,
Над філями дерев знімуть ся чола,
Мов русалок чудові огороги —

Дивись, ще бють галузям в філі сині,
Ще й соловій на галузках співає,
Береги шелестять — нараз, в одній
[хвилині,
Зніметь вода і гай з очей зникає.
Як грізно грає наш Дніпро з весною
Островів сто вкриваючи собою!

Нераз рибак вечірною порою
В Чортмелік загнавши ся на чайці,
Перед собою чує й за собою
Від філь Дніпрових красний спів. Як
[в байці!

Зоря вечірна гасне за водою,
А він пливе, вдивляючись у вежі,
У вікна, що червоною луною
Горять і гаснуть, мов огонь пожежі.
А в тьх вікон плывуть пісні чудові,
І, мов огонь в луні, конають в слові.
Сконали, тихо. Вже нічо не чути.
Перехрестивсь старий: Се чари мусять
[бути.

* * *

Вже третю ніч, коли згасають зорі,
Огонь яркий на замку палахкоче.
Мабуть чайки злетять небаром скорі,
І в Чорне Море попливуть. Охоче.
Козацтво вкрило береги табором,
А над Дніпром довженими рядами
Горять огні вартівників.

Під бором

Спис блисне й гасне поміж чагарам.
Ось бандурист. Іде — іде високо,
Гень на могилу. В струни бе, співає.
Коли в могилі не лежать глибоко —
Почують дикий спів. Він силу має...
Не треба. Спіть! Минула ваша пора.
Колись ви жили тут, на Україні;
Колись ви жили. Так недавно, вчора.
Час скоро йде. Ось ми жиемо нині...
Спіть, бо й на що, як той опир вертати,
Коли ніхто не ходить у жалобі.
Так само скажуть і на нашій гробі
„Вони теж жили“.

Спіть, ту добре спати.
(Переклад Богдана Лепкого.

* * *

Темно, глухо доокола,
Мов у ямі, мов у гробі.
Сонце гасне і спровола
Сьвіт цілий, мов у жалобі,
Гасне, меркне доокола.

Деж той місяць? Деж ті зорі?
Чом не сьвітять, чом не сяють?
Деж ті блискавиці скорі?
Громи де? Чому не грають?...
Йдуть години сірі, хорі.

Б. Л.

А час не жде. А час іде,
Як той плугатор з плугом в поле.
Прийшов на ниву. „Собі сабе!“
І скиби філями кладе,
А ти їх засіваєш, доле.

Що кинеш жменю, то кукіль,
Повійка синя, полетиця,
І мак, прикраса наших піль,
Кривавий, як огонь, як біль,
Ще й чорна, дрібонька гірчиця.

А як із жмені полетить
Пшениці зерно, або жита
У лоно скиб, — то в тую мить
Від гаю птаха надлетить
І зерно розкльос неситя.

Женім єй! Женім єй!
Ту птаху чорну, того крука.
Най павурі свої криві
Острить на падлині в рові —
Женім ми того крука!

Б. Л.

людей, що з укрита руководили лихом.

Згадано вже, що лише товариства, зорганізовані на національній основі зуміють упорядкувати переселенчу справу. Кождий нарід в Австрії стремить до власного розвитку і черпає свою силу з народної людської маси. Як з одної сторони першою заповіддю є піднести національну живлу в культурнім і господарським згляді, так з другої сторони не менше важна заповідь помножувати їх і охоронити від втрат. Тому змагане до поборова-ня кольтонізаційного переселення підбадьорувати буде всі ривалізуючі народи, які лякають ся народної втрати, до змагання, щоби не тра-тити стичности з переселенцями і щоби пе-реселенці в потребі находили до неї свободну дорогу.

В добре зрозумілім інтересі держави треба взяти під увагу всі ті моменти при укладі нового закона, які би раз на все по-ложили край спекуляційній і безсовісній діяль-ности агентів.

3 державної ради.

Палата послів.

На вчерашнім засіданні палати послів вели ся дальші наради над податком від то-тальзатора. Промовляли звітники меншости пп. Куранда і Зайц.

Палата прийняла закон про податок від тотальзатора після начерка комісії.

Опісля приступлено до нарад над зако-ном про податок від шампаня. Промовляв п. Мікляс, а по ній п. Тусар, який заявив, що его сторонництво є за люксовими податка-ми, але противить ся кільком постановам, о скільки они можуть нарушити інтереси насе-лення, яке витворює мусуючі вина. Бесідник звернув ся проти рускої обструкції, якої не може зрозуміти і що до якої сумніває ся, чи она вийде в хосен Русинів, а можливо, що знищить народний парламент.

П. Ведря заявив ся за податком з оглядом на конечність ухвали фінансового пляну, в цілі савантації фінансових плянів і пе-реведення службової прагматикі.

П. Т. Старух почав говорити о год-чверть на першу. Говорив по руски. Він виво-див, що рускі послы радо голосували би за податками, однак мусять мати се на оці, які є властиво цілі фінансового пляну. Опісля обговорював положене Русинів в Галичині. В дальшій своїй бесіді жалувал ся п. Старух, що в рускі околиці не жується навіть комі-сії для оцінення шкід. Після урядових даных виносить загальна шкода в Галичині 466 міль-корон, а в дійсности більше. Русини не ма-ють впливу на адміністрацію Галичини, а поль-ські шляхтичі не жується інтересами насе-лення. Бесідник заявив, що Русини не зляка-ють ся погроз народно-німецького союзу, але всіма силами будуть боронити ся, щоби пока-зати правительству і сторонництвом, що над Русинами не можна перейти до днешної чер-ги. Дальше жалувал ся п. Старух на поступо-ване нікільних властей в Галичині. Гр. Штіргк заявив, що Русини без згоди Поляків не одер-жать свого університета, тимчасом правитель-ство хоче без згоди Русинів заложити в Кра-кові польську гриничу академію. Бесідник за-явив, що суми потрібні на сю академію бу-дуть вставлені до бюджету хіба тоді, коли з сеї сали будуть виносити трушів. Коли би такий начерк предложено в палаті, тоді Ру-сини почнуть таку борбу, якої парламент доси ще не бачив.

Пп. Загайкевич, Цегельський, Лев Левиц-кий, Старух і Сінгалевиц зголосили много поправок. Над сею точкою наради перервано і покінчено дебат у над наглядним внеском п. Маліка в справі вибору окремої комісії для провірення виборів в Стирай. По заяві міністра внутрішних справ, бар. Гайнольда не признано нагlosti внеска.

П. Серватовський виїс внесок в справі ни-щення полевих машиш.

Серед запитів є запит п. Окуневського в справі упадку самостійности в краях, яке за-мешкує мішане населене.

В запиті до предсідника пригадав п. Оку-невський на наглий внесок в справі помочи для рільничого населеня.

Дальше засідане у вторник о 11. год-рано.

Поміч для хліборобів.

Краєве товариство господарске „Сіль-ський Господар“ у Львові видало до Філії, Кружків і загалу членів товариства окружників, в якім обговорює: 1) Акцію ратункову, 2) справу опалового дерева по зниженій ціні, 3) доставу бульби на їду, 4) справу зимованя худоби. Окружники звучать:

1) Ратункову акцію веде наше Товари-ство через Краєвий Комітет ратунковий, в я-кім засідають наші відпоручники: Проф. Ро-ман Залозецкий і др. Евген Олесницький а дальше через повітові комітети ратункові, в якіх засідають відпоручники наших Філій.

Акція ратункова нашого Товариства змі-ряє до повного виконання резолюцій ухвале-них на краєвій конференції ратунковій, що відбула ся в дни 8 вересня с. р у Львові на заав нашого Товариства і нашої парламен-тарної та соймової репрезентації.

Доси удало ся переперти лиш часть згаданих резолюцій, а іменно: установлено краєвий Комітет ратунковий і повітові Комі-тети ратункові; дальше узискано 50-процен-тові тарифові знижки на перевіз всіх родів паші, поживи і штучних погноїв; громади одер-жали через староства грошеві підмоги на на-прави громадських доріг і т. д.; дальше заку-повують повітові Комітети ратункові бульбу і продають її між потребуючих по зниженій ціні 4 К за 1 метр. сотнар а вкінці є надія, що в найближшій будучині буде ся роздавати сіль для худоби на поправу надісної паші і грис по зниженій ціні. В малых скількостях дають повітові Комітети ратункові бульбу та-кож даром, а іменно для тих, які не мож-жуть собі купити її навіть по зниженій ціні.

Щоби узискати виконане дальших точок нашої програми акції ратункової а особливо безпроцентові позички та підмоги на цілі ак-ції здержана випродажи худоби, дальше роз-продаж кукуруды по зниженій ціні а для найбіднійших безплатно, треба натискати в тім напрямі на повітові Комітети ратункові, щоби они до-внесли на сю ціль грошей правительству прямо приневолити.

Найважнійшим успіхом дотеперішньої ра-тункової акції є акція достарчення доброго і здорового збіжа на насінє. Ся акція прий-шла однак за пізно, бо в цілі ухвалення її скликало ц. к. Намісництво краєвий Комітет ратунковий доперва на 15. вересня с. р. за-мість зробити се що найменше вже 15. серп-ня с. р. Се опізнєне розпочаття акції ратун-кової завинило виключно ц. к. правительству і через то мусіла очевидно спінити ся також достарчене збіжа, коли мало ся доставляти виключно збіже позакраєве, бо річ ясна, що збіже закуплене в краю (від обшарників) можна було достарчити ще яко тако на час. Однак нашому Товариству залежало на-тім, щоби збіжа краєвого на засів не дава-ти, бо в цілім краю були слоти і се збіже було зростле, отже не могло бути добре на засіві і тому вложило наше Товариство на краєвий Союз господарско-торговельних спілок обовязок доставляти на насінє виключно збі-же спроваджуване в країв, де слот не було а дальше висилало наше Товариство своїх го-сподарських інспекторів на оглядини закупле-ного за границею збіжа.

Що Товариство поступило добре, се при-знає кождий господар, однак достава збіжа з заграниці краю вимагає очевидно більше часу як достава збіжа краєвого і то-му ся акція на велику шкоду наших рільни-ків протягає ся аж доси. Ми розуміємо дуже добре невдоволене наших хліборобів, що не могли або не можуть дочекати ся замовле-ного збіжа на насінє, однак треба, щоби наші хлібороби а передовсім наші Філії, Кружки і члени також розуміли, що се опі-знєне є наслідком спінєного розпочаття акції запомогової а сему винно правительству а не наше Товариство ані також наш Союз. Також треба зрозуміти, що наше Товариство в інте-ресі самих хліборобів і в інтересі доброї сла-ви своєї не могло допустити, щоби наші ріль-ники одержали на засіві збіже в наслідок слот стухле або зростле і на засів не при-датне.

Наше Товариство буде домагати ся, що-би акцію достарчення доброго насіння на ве-сення засів по зниженій ціні розпочати вже в зимі, щоби був час доставити ярі насіння на час, мимо сего, що очевидно знов вложити наше Товариство на Торговельний Союз обо-

вязок спроваджувати ярі насіння виключно з чужих країв.

Акція достарчення ярого насіння по зни-женій ціні на весняні засів не є однак ще ухвалена і тому треба натискати на повітові Комітети ратункові, щоби они сеї акції вже тепер домагали ся а особливо щоби жадали розпочаття сеї акції вже в зимі, щоби потім знов не було опізнєня.

При тій нагоді треба ще згадати, що на-ші відпоручники переперли на краєвм комі-теті ратунковім, що Намісництво внаслідкува-ло для повітів навіщені мишами окремі під-моги на нищенє миший та що наші спілки молочарські одержать пашу (грис) по такій са-мій зниженій ціні як стаціі бугаїв і розпло-дові обори рогатої худоби.

Що до акції нищенє миший, то відноси-ли ся ми в тій справі також до кр. Виділу, який повідомив нас рескриптом з дня 18. жовтня с. р. ч. В. 182.690, що краєвий виділ має фонд на акцію нищенє миший, з якого уділяє незасібним громадам грошевої помочи на закупу трійла на миши в міру засобів сего фонду. Треба отже, щоби громади вно-сили в тій справі через наше Товариство по-даня до краєвого виділу і такої грошевої під-моги на закупу трійла на миши домага-ли ся.

2) На повислих дотеперішних вислідах ратункової акції Товариство не стануло і ро-бити всі можливі дальші заходи як в краєвм Комітеті ратунковім так і у ц. к. Намісника рівнож через парламентарний клуб в раді державній і по міністерствах, щоби ухвалєну на краєвій конференції в дни 8. вересня с. р. програму ратункової акції перевести в ці-лости.

Крім сего старає ся Товариство також від себе прийти нашому рільничому населе-ню а передовсім нашим членам, на яких опирає ся значіне і сила нашого То-вариства а разом з тим і участь нашого на-рода в державній ратунковій акції, з можли-вою помочю.

В тій цілі введло наше Товариство від ц. к. Дирекції домен і лісів більшу скіль-кість букового опалового дерева по зниженій ціні 7.45 К за оден метр кубічний просто-ронний з 5%-овим надміром вже з коштами заладovanja на стаціях залізничих в Долині або Креховичах. Щоби зменшити кошти пе-ревозу сего дерева до стацій відборчих від-несли ся ми до міністерства залізниць о при-знанє 75%-ової тарифової знижки. В тій спра-ві видали ми в дни 15. жовтня с. р. обіжник до наших Філій. Се дерево призначене для убогих селян, наших членів, і буде его розді-лювати ся через наші Кружки і Філії. Хто отже з членів хоче се дерево купити, най-сейчас віднесе ся через свій Кружок до Фі-лії, до якої сей Кружок приналежний.

Коли би з огляду на поспіх хотів ко-трий Кружок віднести ся в тій справі безпо-середно до нас, то може се зробити, а ми вже самі лізнішє про се Філію повідомимо. В такім случаю має Кружок подати нам на-звища тих членів, які дерева потребують і кілько кождий член сего дерева замовляє та на чию адресу і до якої стації ладункової має бути се дерево прислане. Зголоше-ня треба надсилати конче за-раз.

3) Наше Товариство має надію, що ц. к. правительству дасть субвенцію на покри-тє ріжниць цн і на кошти перевозу бульби на їду, так щоби сю бульбу можна було від-продавати населєню по чотири корони за о-ден метричний сотнар в цілім краю. Прави-тельство однак сего не зробило, тільки дало повітовим Комітетам ратунковим підмо-ги на сю ціль, так що бульбу по 4 К за ме-тричний сотнар продають єї повітові Коміте-ти ратункові. З огляду однак на се, що повітові Комітети не будуть могли сею буль-бою обділити всіх потребуючих, а нашому Товариству дуже на сім залежить, щоби пе-редовсім селяни члени нашого Товариства могли напевно бульбу по 4 К за метричний сотнар одержати, постановили ми разом з на-шим Союзом торговельним доставляти нашим членам бульбу на їду по зниженій ціні 4 К за 1 метричний сотнар до всіх стацій відборчих на власну руку а ріжницю між сею ціною а ціною торговою як рівнож кошти залізниць на покритє Союз з власних фондів. Сю акцію, призначену в першій мірі для членів на-шого Товариства, — бо нечлени Товариства можуть бути углядені лиш тоді, коли би члени всеї на ту ціль призначеної скількості

сеї бульби не розібрали, — переведе наш Со-юз торговельний, який в тій цілі видає фор-мулярі на замовленя. Такий формуляр залу-чаємо і просимо у власнім інтересі замовленє як найскорше надіслати та жаданий задаток і К за метричний сотнар вложити. Замовленя і завдатки належить висилати на адресу Союзу.

IV. Кружок нашого Товариства в Лас-ківцях, приналежний до Філії в Теребовлі, предложив нам внесенє, щоби зорганізувати висиланє худоби членів тих Кружків, де нема паші, на зимованє до членів тих Кружків, де є досить доброї паші. Сей Кружок заявляє рівночасно, що его члени, які мають досить доброї паші, радо прийняли би около 60 штук рогатої худоби і телят на зимованє. Близших условин Кружок не подає. Се внесенє Круж-ка в Ласківцях подаємо під увагу Філіям, Кружкам та загалов членів нашого Товари-ства і просимо, щоби зголошували ся до нас з одної сторони члени, згладно Кружки, які хотіли би віддати свою худобу на зимованє, а з другої сторони, щоби зголошували ся ті Кружки, які, так як Кружок в Ласківцях хо-тіли би худобу на зимованє прийняти. Разом із зголошенями мають обі сторони подавати свої услія. На основі одержаних зголошенє-й поданих інтересованими усліїв, ми випра-цювали би програму сеї акції, переведенєм якої заявля би ся наші Кружки під проводом і при помочи своїх Філій. Гадку уважаємо ко-рисною і коли би дало ся єї перевести, то мало би се велике значіне для членів нашого Товариства. Ся акція протиділяла би в знач-ній степені грозачій в многих околицях ви-продажі худоби за безцін в наслідок недо-стачі паші.

Ще кілька слів на закінченє: Наше То-вариство було як минушого, так і сего року першим, яке зачало організувати і вести ра-тункову акцію для хліборобів, діткених так-тяжко елементарними катастрофами. З сеї акції нашого Товариства користає весь наш хліборобський загал, бо наше Товариство, яке головна репрезентація хліборобських інтересів нашого народа, має на меті добро і піднесенє цілого нашого рільничого загалу і тому по-винні члени нашого Товариства бути свідомі сего факту, що завдяки тому, що они є чле-нами нашого Товариства, має цілий наш за-гал рільничий в нзшім Товаристві широго опікуна і відданого дорадника та заступника перед властями. В тій свідомости, а рівно-часно в свідомости, що зріст членів нашого Товариства є рівночасно зростом діяльности і значіння нашого Товариства, повинен загал членів нашого Товариства, а передовсім Філії і Кружки впливати на тих господарів, що до-си членами нашого Товариства не є, щоби они вступали до Товариства і основували Кружки, бо лиш тоді зможе наше Товариство ще успішнійше вступити в обороні нашого хліборобського загалу і розвинути ще хосенній-шу для хліборобів діяльність, коли по можливо-сти весь сей загал стане під прапор нашого Товариства. В єдності сила! Краєве Товари-ство господарске „Сільський Господар“ у Львові (ул. Зіморевича ч. 20).

Роман Залозецкий
президент.
Василь Струк
генеральний секретар.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. В неділю: руско-кат.: Карпа; римо-кат.: Евариета. — В понеділок: руско-кат.: Назарія і Пар.; римо-кат.: Сабіни. — В понеділок: руско-кат.: Пелагій; римо-кат.: Си-меона.

— Адміністрація „Руслана“ просить Вп. пе-редплатників, щоби безпроволочно вирівняли залєглости і відновили передплату, бо на кре-дит не буде ся висилати часописи. В най-ближших днях здержить ся висилку „Руслана“ тим довжникам, котрі мимо пригадок не за-платили залєглої передплати. Кошти вида-вництва мусимо платити готівкою, кредитува-ти тепер ніхто не хоче, длятого і ми нікому не можемо кредитувати.

— Скиканє галицького сойму? „Nowa Refor-

та" одержує вістку, що в посольських кругах впевняють, що галицький сойм збере ся 8. листопада.

— Цісар про політичне положення. Вечірні віденьські днівники доносять, що цісар приймаючи посла Германа на послуханню сказав: Справляє мені вдоволене, що я міг вас винагородити за довголітню патріотичну діяльність. Монарх говорив далі про політичні і партійні відносини в Галичині; виявилось, що цісар є знаменито поінформований про всі справи останнього часу. З особливим притиском заявив цісар, що прикладає як найбільшу вагу до успішного висліду в справі галицької соймової виборчої реформи. Монарх є добре поінформований про пануючу в Галичині нужду і про живлові катастрофи а також про середники, які мають на цілі злагоджено сеї нужди.

Приватно доносять: Темою загальної дискусії вчора в парламенті було послухане містопресидників палати пп. Германа і Юкля у цісаря, котрі явили ся, як звично, в Шенбруні, щоби подякувати монархові за високе відзначення — і не стільки послухане, скільки слова, які цісар мав сказати до п. Юкля, оголошені в полудневій печаті. І так: з п. Юклем говорив цісар про положення в долішно-австрійським соймі і парламенті. Юкель заявив, що долішно-австрійський сойм хоче довести до поправки урядничої платні, на що потребує грошей, а се зависиме від поладження в парламенті фінансового плану; на жаль, поладка фінансового плану в парламенті зустрічає великі труднощі. Цісар мав висловити жаль, що в парламенті не працюють так енергично, як в долішно-австрійським соймі. На сю увагу цісаря відповів Юкель, що ціла трудність лежить в національних спорах, які перешкоджають парламентові в праці. Цісар замітив, що національні спори повинні властиво бути поладжувані в соймах дотичних коронних країв і було би вельми пожадане, щоби державне законодавство урівняло наконечню від безнастанних перепон сего рода. Юкель відповів, що можна усьунути сі перепони тоді, коли би рішено ся на енергичний виступ. Цісар дав на се відповідь: Може бути, що маєте слушність.

Обговорюючи розмову цісаря з Юклем, замічує „N. fr. Presse", що під „енергичним виступом" можна розуміти лише заклик до цісарських розпорядків про уживання мови при державних властях.

— Пусті перекази. Вже другий раз похвалило ся „Діло", що неприяті нам фейлетоні, чи писання „друкують ся потім з одушевленням в „Руслані". Сю переказу „Діла" помістили ми вперше в „Собачім кутику", а тепер просимо хвальну редакцію, щоби зволила ласкаво подати, які фейлетони, чи писання, неприяті нею, ми помістили? Передовсім повинно тямити „Діло", що крім „Синьої фльоти", з якою товкло ся в фейлетоні мало що не рік, містить або пасквілі, за які бують по ланитах, або філософічні міркування в роді „Один епізод" Панейка, які читає хіба один автор, а другий коректор, бо они такі страшні „філософічні", як і додаток до „Діла", що невдало заступає колишню бібліотеку найзнаменитіших повістей. Нема отже чим так дуже перехвалявати ся. В додатку замітимо, що на 750 фейлетонів з останних трьох літ мало що не 700 приготували три сталі співробітники „Руслана", які, певно до редакції „Діла" не звертали ся зі своїми писаннями. І по що тут писати такі нісвітніці — як се робить „Діло"?

— Audiatur et altera pars. Під таким заголовком помістив „посол" Петрицький в „Ділі" (ч. 287) своє оправдане в справі еміграції, з якого виходить, що він „добродій" емігрантів і „меценас" копичинецької гімназії. Не достає ще того, щоби „вдячні" виборці уладили свому „послову" бандерию на доказ, як они панують еміграційних нагачив...

— Жертви готівкою не звільняють нікого від обов'язку жадання купонів У. П. Т. і уживання товарів з маркою У. П. Т.

— Просвітний рух межи Русинами в Парані. Дня 10. вересня відбуло ся на лівій Рію Прето основане читальні „Просвіти". На се торжество прибули: о. Евстахій Турковид, о. Рафаїл Криницький і Бр. Гавриїл Будний. Збори відбували ся в шкільнім будинку. Предсідателем зборів вибрано одноголосно о. Евстахія Турковида — секретарем п. Олексу Кузашина. Промовляв о. Рафаїл про значіння, цілю, потребу, konieczність читальняних товариств, опісля звернув увагу на konieczність просвітних товариств серед українського населення

колонії Прудентополіс, де стільки тисячів нашого народу осіло а мимо того не виборив собі нарід досі таких прав, як належало би. Опісля забрав голос о. Турковид і обговорював просвітний рух межи Русинами в Галичині, особливо побіду нашого народу підчас послідних виборів до сойму, та загірив присугних до впису у новоосновану читальню. Опісля забирали ще голос: Олекса Кузашин, Микола Дацюк та інші. В склад виділу ввійшли: Микола Дацюк голова, Павло Католік містоголово, Олекса Кузашин секретар, Леонко Даниїл скарбник, Федь Петранський провірник, Прокіп Демчук бібліотекар. Членів вписало ся 40. На зборах ухвалено отворити школу: дітвори в школі 25, учителем Іван Томків. Збори закінчили ся відспіванем народного гімну „Ще не вмерла Україна".

— Записи на „Рідну Школу". Пок. Василь Мельник з Самбора записав на „Рідну Школу" 100 К, а пок. Анна Ткачовська 400 К.

— Переказане переселенців. Мимо чужности властий переселене понисових таки не устає, як і праця покупух агентів. Оноді арештувала краківська поліція на тамошнім залізничім двірці кількадесят молодців, які утікали до Америки, при чім арештувала також сиритного переселенного нагача, 63-літнього Йосифа Бєлю, який принав ся за 1.300 К перевезати 5 угорських переселенців за границю. Далі арештувала краківська поліція Філіппа Сидора з Лукавця, рогатинського повіта, який віз 6 молодих осіб до Америки і Адама Кастрюковського з Заклічана, разом з єго братом, який має ставити ся в 1914. р. до військової банки.

— „Голосъ народа" і „Canadian Pacific". Мимо позаміканія всіх бюр і агентур „Canadian Pacific-a", новокурський „Голосъ народа" і в найновішій числі з дня 24. с. м. містять єго анонс на почетнім місці. Се знаменне!

— Огонь. Дня 12. с. м. о 1. год. в полудне вибух огонь в Острові коло Сокаля і мимо скорого ратунку знищив сім stodil і п'ять шоп в запасамі збіжжя і папі. Шлода вносить близько 25.000 К і була обезпечена ледви в одній четвертині. Причиною огню було неостережене обходжене недоростка з папероскою.

— Стежний лист. Станіславський суд розіслав стежні листи за Теодором Гульковским, який має 55 літ і був управителем складу дерева в Станіславові. Гульковский утік, спроневіривши більшу суму.

— Проповідь румунського духовника в руській селі. Румуну тому такі люди, що о. Монастирського іменовано архимандритом, бо знають, що се перший крок до розділу православної церкви на Буковині і до усунення румунських священників з руських сіл.

Вилив румунського духовництва по руських селах є того рода, що оден розділ може довести до уздоровлення відносин. Класичний примір проповіді одного румунського священника в руській селі приводить черновецький „Народний Голос". Ся проповідь класична в своїм роді і хіба не потребує пояснень:

1) „Православні Християни! Я вам хочу сьогодні розповісти, що є уніяти, бо ви гадаєте то все одно; ви говорите по руськи тай то му кажете, що то братя, а за це ганьба вам! Бо на таке, що ми і учимо ся і ми того не розуміємо а де вам до того! Амінь".

2) „Православні Християни! Ви ходите по коршмах та си напиваєте та дурністи як бики, бо п'яний чоловік не знає, що робить, бо одна жінка прийшла до мене тай казала, що єї чоловік був п'яний тай пішов до другої, бо п'яні люди дурні".

Так раз давно пішли наші люди до Америки, такі наші люди, Волохи, тай тим диким людям дали горівки, а они помиралі. Амінь".

— Пиянство в Росії. В „Нов. Время" появил ся стаття Меншікова, в котрій сей журналіст російський доказує, як страшенно великі розміри починає прибирати пиянство в Росії. Показує ся, що в першій половині сего року продаж т. зв. монопольної горівки (котру мають лиш державні влади право продавати) була о 5 мільонів і 511.906 ведер більша як в першій половині 1912 р. Треба длятого припускати, що пиянство саго року буде о 12 мільонів ведер більше, як було торік. За то російське міністерство гордиться тим, що доходи держави в першій півроці сего року були майже о 47 мільонів більші як торік.

Даліше вказує Меншіков на страшенне пиянство, яке настало в російській армії, почавши від офіцерів, де п'яцкі оргії, серед

котрих вино і горівка пливають потоками, є на порядку деннім, аж до простих вояків. Найбільше пиянство ширить ся серед резервистів, котрих поліція мусить спроваджувати до військової управи по найбільше п'яних до безтями; у тих же, котрі самі зголошують ся знаходити при ревізії нераз по кілька й кільканадцять фляшок горівки. По одній з таких ревізій резервистів в Москві, вивезено три вози потовченого скла. — Такий Меншіков хіба найліпше виставляє свідокство російській культурі.

— Хто уживає товарів з маркою У. П. Т., починає ся до піднесення поваги Товариства і піднімає жертву фабриканта на рідну школу.

— Продажа корабля. Бразилійське правительство продало Аргентині найбільший і найвеличавіший воєнний корабель „Рію де Жанейро". Причину продажу різно поясняють. Одні кажуть, що з великої любови до сусідки, а знова інші кажуть, що з фінансової біді. Бразилія тепер під оглядом фінансовим стоїть так лихо, що годі сему повірити. В стані Пара у місті Сант Анна відбуло ся недавно загально віче, а зібрані на нім протестували проти продажу корабля „Рію де Жанейро".

Оповіді.

— Загальні збори Українського Педагогічного Товариства відбудуть ся в суботу дня 1. листопада с. р. в льокалі шкіл Товариства (на П. поверсі) о год. 9½ перед полуднем. Дневний порядок зборів: 1) Відкрите зборів і вибір президії. 2) Відчитане протоколу з останніх загальних зборів. 3) Звіт з діяльності Головного Виділу. 4) Звіт касовий і контрольної комісії. 5) Іменоване почетних членів. 6) Вибір Головної Управи, Надвірної Ради і Роз'ємного Суду. 7) Внесення. — Перед загальними зборами відправити ся в семінарицькій церкві о 8. год. рано поминальне богослуження за померлих членів Товариства. З огляду на се, що є се перші загальні збори Товариства, належить сподівати ся численної участі загалу членів. Після переходової постанови § 57. нового статута кождей член Товариства має право взяти участь в сих зборах. З окрема просить ся Хвальні Кружки та Філії о вислане відпоручників на збори. Супроти того, що на загальне число 67 Кружків та Філій У. П. Т. ледви 25 надіслало річні звіти і то переважно в останній хвилі, наступила проволака в виготовленню звіту Товариства за останній адміністраційний рік, наслідком чого припізналась висилка звітів членам. Замкнене рахунків і біланс можна переглядати в канцелярії Товариства (ул. Мохнацького ч. 12.) в урядових годинах. — З Головної Управи.

— З Жовкви. Дня 1. листопада с. р. відбудуть ся о год. 2. по пол. загальний збір Укр. пед. Кружка в Жовкві в кімнатах Тов. кред. „Віра" з отсим дневним порядком: 1) Реферат виголосить о. Ст. Білиньский. 2) Відчитане протоколу з останнього заг. збору. 3) Звіт управліючої старшини і контрольної комісії. 4) Вибір старшини кружка і контрольної комісії. 5) Внески і запити. — З огляду на дуже пекучі справи Тов-а як прим. справа ведення і будова бурси, справи шкільництва, гімназійного курсу просить о як найчисленнішу участь. — Станіслав.

— З Союзу господ-торгов. Спілок доносять нам, що мимо опізнення акції достарчення насіння напливають постійно ще даліші замовлення на збіжжя на засів і то особливо з тих околиць, котрі давніше замовлене збіжжя не одержали, що є найліпшим доказом з одної сторони, що Союз достарчив збіжжя добре а з другої сторони, що в наслідок доброї погоди пригідний час до засівів ще не минув. З огляду на се, що вже в найближшій часі одержать замовлене збіжжя на засів і ті, котрі сего збіжжя в наслідок опізнення доси ще не одержали, а таких є вже лиш дуже мало, можна бути певним, що акція достарчення насіння ведена торговельним Союзом скінчить ся повним успіхом і вповні вдоволить весь наш рільничий загаль.

Матеріали до історії нашої народної політики.

Вступні замітки.

(X) Наша народна політика, котрої головною основою є парламентарна діяльність

руських послів в краєвім соймі, в державній раді і в делегаціях, дожидає ще предметового, безсторонного історика. До написання такої історії навіть не приготовлено матеріялів, де що з того може й запропастилось безповоротно. А сама про себе вельми важна, щоби хтось до того забрав ся. Тимто бажавмо на сім місці оповістити протоколи засідань руських послів соймових з рр. 1895—1898, списуваних переважно рукою пок. Н. Вахнянина, котрі можуть не в одній справі причинити ся до пояснення тогочасної руської політики.

Годить ся тут пригадати, що на основі національної окремішности руського народу заявляв ся головний виборчий комітет руський з почину руських послів соймових і парламентарних, мужів довіря вібраних 1. лютого 1895. р. з цілого краю, в порозуміню з трема князями нашої Церкви і видав відозву дня 13. лютого 1895. р. Після того заявляв ся під проводом В. Нагірного т. зв. „независимий комітет" львівської „Народної Ради" а відтак „виповніть независимий руський комітет" під опікою Ос. Маркова. Крім того радикальне товариство „Народна Воля" в Коломиї вело радикальну акцію на власну руку, а „Підгірська Рада" в Стрию, „Руська Рада" в Жовкві, др. Чайківський в Бережанщині, о. Тячківський в Золочівщині і т. д. придержуючись оклику „не оглядати ся на Львів", почали вести рух виборчий своїм ладом. „Діло" піддержувало акцію т. зв. „независимого комітету" проти головного комітету руського, проти котрого ішли також москвофіли і радикали, а також центральний комітет польський. Серед таких обставин вишло лише 11 послів руських кандидованих головним комітетом руським а іменно: Ол. Барвіньский (в Брідщині), Н. Вахнянин (в Сокальщині), о. Кирило Гаморак (в Снятинщині), Тит. Заячківський (в Товмаччині), Михайло Кульчицкий (в Богородчанщині), Модест Каратницький (в Калушчині), о. Мандичевский (в Надвірнянщині), о. Василь Небиловець (в Долиньщині), Кс. Охримович (в Дрогобицьчині), др. Окуневский (в Коломиї) і др. Д. Савчак (в Підгайчині). Крім того вишло трох руських селян: Лазар Винищук (в Станіславщині) підпираний тамошньою радою повітовою, Дмитро Остапчук (в Збаражчині) підпираний селянським комітетом збараським і Стефан Новаковский (в Перемишлі), піддержуваний радикалами. Разом отже 14 послів, між ними ані одного москвофіла.

Руські послы (з виїмкою Винищука обтяженого важним закидом) зібрали ся на засіданні і рішили відбувати свободні сходини, поки не рішуть ся уконституоване клубу. Подані понижше протоколи пояснюють хід дальших справ.

З протоколів засідань руських послів соймових з рр. 1895—1898. можна вивести ся, як тодішні послы займали ся народними справами, які виявляли ся між ними політичні погляди і змагання, які ставили они домагання для подвигнення руського народу і єго політичного становища.

Наколи буде в нашім дневнику місце для оповіщення протоколів з „Славянського Союзу", до котрого входила часть тогочасних соймових послів і там спільно в Словінцями, Хорватами і народно-католи. Чехами вела дальше змагання до рівноправности руського народу і єго культурних придбань, тоді можна буде справити неоден односторонній або безосновний погляд, розповсюджуваний тодішнім, радикальним і москвофільським дневникарством. Крім того маємо ще й інші матеріяли, котрі кинуть світло на тогочасні відносини і змагання плітчині.

Редакція Руслана.

Протоколи засідань руських послів соймових з рр. 1895—1898.

1. Засідане послів руських на дні 27 грудня н. ст. 1895.

Проводить др. Савчак. Присутні послы: Барвіньский, Заячківський, Каратницький, Окуневский, Небиловець, Вахнянин.

Ухвалено зажадати від маршалка, щоби з предложених до верифікації виборів на першій засіданню стягнути вибори: золочівський, турчанський і чортківський. Виконане поручено пос. Барвіньському. (Се і сталося відтак на засіданню першим сойму дня 28 грудня, де верифіковано 81 виборів).

Барвіньський здає справу з зборів нововибраних послів соймових, що відбулись 14. жовтня і 26. грудня 1895.

На перших зборах ухвалено не складати мандатів. (Пропозиція Дан. Танячківського до Барвіньського), вложити в сойми один клуб, а супротив других клубів соймових заняті становиско вільної руки. Дбати відтак о розширенні прав національних і придбання до того средств відповідних, дбати о економічне двигнення народу, іменню підупавшого селянства через поміч позитивну і облегчене тягарів.

На зборах 26. грудня, де крім послів явилось до 50 мужів довіря з краю і зі Львова ухвалено: Зложити оден клуб і виступати достойно в обороні прав народу руского і его потреб так національно-культурних як і економічних і зложити декларацію з подякою за іменоване митрополита Сильвестра кардиналом, що має означувати волю Корони і престолоа апост., щоби наряд руский і церков ся були трактовані на основах повної рівноправности і де була би висказана потреба як найскоршого полагодження справи рускої на основах повної рівноправности, щоб відтак весь сойм спільними силами міг прийняти за економічне двигнення краю; де би був висказаний жал до комітету центр. польского і правительства за обмежене числа руских послів при послідних виборах через повнізм комітету і нелегальне поведене органів правительствених, і де би була висказана гадка, що послы рускі як случаїна національна менчість в соймі не позволят майоризуватись через більшість польску в справах національних, з загрозою, що евентуальне майоризоване вплине на становище і участь в соймі послів руских.

Декларацію поручено проголосити п. Барвіньському.

Відтак пропоновано до поодиноких комісій слідуючих послів руских:

1. До адміністративної: Окуневський і по можности Кульчицкий,
2. до бюджетової: Барвіньський і Заячківський,
3. до банкової: Окуневський,
4. до дорогової: Окуневський, Каратницький,
5. до громадської: Кульчицкий,
6. до гірничої: Охримович,
7. до господарської: Вахнянин, Новаковский,
8. до залізничної: Небиловець, Новаковский,
9. до петиційної: Гаморак, Остапчук, Небиловець,
10. до податкової: ?
11. до правничої: Каратницький,
12. до промислової: Каратницький,
13. до сільної: Мандичевський,
14. до санітарної: Гаморак.

Пропозиції ті вручив пос. Барвіньський пос. Горайському.

З виборів виїшли:

1. до бюджетової: Барв. і Заячківський,
2. до громадської: Кульчицкий,
3. до адміністр.: (лиш) Окуневський,
4. до правничої: Каратницький,
5. до шкільної: (лиш) Вахнянин,
6. до господар. кр.: (лиш) Новаковский,
7. до залізничної: (лиш) Небиловець,
8. до дорогової (зам. висших) Охримович,
9. до промислової: (зам. Карат.) Остапчук,
10. до санітарної: — ніхто (9 членів),
11. до гірничої: Охримович,
12. до сільної: Мандичевський (і Винничук),
13. до банкової (зам. Окунев.) Мандичевський,
14. до петиційної: Гаморак, Охримович, Окуневський, Винничук,
15. до податкової: Окуневський.

Рішено до уконститування клубу вібратись на завізане пос. Савчака дня 28. грудня.

У Львові 27. грудня 1895.

Савчак. А. Вахнянин.

2. Засідане з дня 28 грудня 1895.

Проводять пос. Савчак.

Присутні: Заячківський, Барвіньський, Охримович, Каратницький, Небиловець, Окуневський, Остапчук, Новаковский, Вахнянин.

Предсідателем засідання вибрано посла Заячківського.

Пос. Савчак вносить завязане одного клубу.

Пос. Барвіньський і другі (Охримович, Заячківський, Вахнянин) суть за сходинами всіх послів в цілі спільних нарад і ухвал, доки послы взаємно не спізнають ся и вирозуміють ся.

По довгій дискусії і по вирозумінню, що послам Окуневському, Остапчукові і Новаковському виборці не веліли вступати до спільного клубу руских послів соймових, а держатись на боці — присутні ухвалили:

1. На разі будуть рускі послы сходитись на спільні наради в цілі обговорювання біжучих справ.
2. Онї зобов'язують ся словом чести не лише сходитись на ті спільні наради, але і брати чинну участь в роботах спільних.
3. Скликувати сходина буде правильно пос. Заячківський.
4. На сходинах обіймають провід послы по черзі азбучній.
5. Секретарство вручає ся тимчасово пос. Вахнянинові.
6. Сходина будуть відбуватись після потреби.
7. Предсідатель зборів розділяє реферати.

8. Спізнивши ся платить за опізнане до 1/2 год. 20 кр.; за більше опізнане 50 кр., хіба що оправдає ся з неприємности або спізнєня.

Відтак обговорено порядок денний соймовий з дня 30 грудня.

Рішено запропостувати против верифікації вибору з Жовкви і не допустити сего предмету на порядок денний (се і стало ся).

При верифікації вибору з Мостиск забере голос пос. Новаковский, наколи покаже ся, що при правиборах, або виборах були якінебудь надужитя і неправильности. (Показалоє, що того всего не було і пос. Нов. не говорив).

У Львові 28/12

А. Вахнянин.

(Дальше буде).

Надіслане.

(За сю рубрику Редакция не відповідає).

Красивий адвокат

Др. Михайло Волошин

у Львові ул. Шашкевича 2

(бічна Котляревского, ріг Сикстускої і Льва Сапига проти Жандармерії).

Год. урядові від 9—12. рано і від 4—6. веч.

Телеграми

з дня 25. жовтня.

Бенешів (ТКБ). По обіді, який відбув ся оновді вечером в замку в Конопішт, наступив концерт. Цісар Вільгельм був в товаристві до 11. год. Вчора над раном виїхали цісар і архієпископ Франц Фердинанд на лови.

Відень (ТКБ). Вчора о 9-30 год. рано взніс ся на поли взлетів коло Вінер Найштадт, начальник легничого відділа в Вінер Найштадт, капітан Мілер разом з поручником Вагнером і відлетів до Кракова і Львова.

Франкфурт. „Frankf. Ztg“ доносить, що небажком наступить заклочене мира меж Грецією а Туреччиною.

Кольонія. В справі кандидатури кн. Віда на альбанський престол рішене ще не наступило, тим більше, що князь робить принате кандидатури зависимим від кількох условин.

Петербург (Пет. Аг.). З Пекіна доносять, що меж російским послом а китайским міністром заграничних справ прийшло до порозуміння в справі змісту російсько-китайської умови що до Монголії.

Берлін (ТКБ). Лондонські вісти про відступлене острова Занзібар Німцям є не правдиві.

Довсон (Мексик) (ТКБ). До півночі видобуто 23 живих гірників і 31 трупів. Імовірно прочі засипані гірники в числі 261 не живють.

Перше і одиноке Руске Товариство Взаїмних Обезпечень на житє і ренти

„КАРПАТИЯ“

Почетний президент: Его Ексцеленция митрополит Андрей гр. Шенитський.

„Карпатия“ вибудована на найсолідніших основах.

„Карпатия“ приймає обезпечєня на житє у всіх найдогідніших комбінаціях при найкорисніших условинах: на дожитє, посмертні капітали, посаги і ренти.

„Карпатия“ дає обезпечєним всякі користи, які може дати нинішний стан техніки обезпечєнь на житє і солідне, оглядне діловодство.

„Карпатия“ основана на взаїмности і має на увазі лиш хосєн своїх членів. Чисті зиски вертають ся яко членські дивіденди.

„Карпатия“ видає поліси, які по трілітнім тривку стають неоспоримими і незападальними.

Нема жадного иншого руского асекураційного товариства на житє лишє одна, однісінька „КАРПАТИЯ“ Обовязком кожного цього Русина є підпрати лиш своє асекураційне товариство і обезпечуватись лиш в „КАРПАТИИ“.

„Карпатия“ передає всюди спосібним і ретельним людям по містах і селах свою агентуру.

Найпевнішим способом ошадности є обезпечєня житє. Кождий хто хоче забезпечити своїй родині красшу будучність, своїм дочкам посаг, або собі удержанє на старість, най обезпечє ся на житє в „КАРПАТИИ“.

Короткий час своєї діяльности „КАРПАТИЯ“ здобула собі загальну пильність і довіре навіть в чужинців, та за короткий час свого істнованя позискала 1495 внесків на суму обезпечєня 5,12 3004 К, з того виставлено 1118 поліс на загальну суму обезпечєня 3,595.500 К з річною премією 163.666 у За53 с.

Близкі інформації що до обезпечєнь і агенцій уділяє Філія товариства у Львові, ул. Руска ч. 18 коло „Дністра“. Філія приймає також зголошенє внесків на обезпечєня на житє і ренти. (449)

„ДОСТАВА“

Стов. зареєстр. з обмеж. (дворазовою) порукою.

Дирекция: Львів, ул. Домініканська 11.

Склади: Львів, ул. Руска 20.

Станіславів, ул. Смольскі 1.

Перемишль, Ринок 26.

Поручає свої богато заосмотрені склади всяких церковних річий. Приймає всякі наприви, золочєня і переплети. Достарчає дзвонів готових і після замовленє та стрійних дзвіночків.

Поручає церковних малярів, різьбарів, золотарів і підприємців будови і наприви. Продає церковне і столове біле та срібло, правдиве, хінське і альпаку. Виготовлює хоругви і прапори для „Соколів“ і Чит. „Просьвіта“.

Церквам-Членам дає 2% додаткового одступу при закупні.

Кождя Церков, кождий Русин повинен стати членом „Достави“.

Уділ 20 К, платний також ратами; вписове 1 К; дивіденда за 1912 р. 7%.

Часть зиску розділює „Достава“ на церковні і народні цілі.

Хто купує в „Доставі“ купує у себе; збільшує народне майно, попирає рідний промисл.

Інформацій уділює дирекция, ул. Домініканська 11; на жаданє висилає ціньники. 484(26)

Спішіть ся з замовленнями!

Зима їде, а нажуть, буде тверда!

Для церков, шкіл, стоваришень, приватних мешкань поручаємо на зиму гарні практичні не дорогі печі зелізні.

В ужитку заступають они зовсім печі камінкові та кафлеві, бо виложєні патентовою глинкою, задержують довгий час тепло, а є красні та на паливо економічніші.

Замовляти можна через Спілки господарско-торговельні а де їх ще нема, впрост через нас.

КРАСВИЙ СОЮЗ ГОСПОДАРСКО-ТОРГОВЕЛЬНИХ СПІЛОК

у Львові, ул. Зіморевича ч. 20.

579(5)

Асекуруйте своє майко від огню

в „Дністрі“!

Кождий Русин повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понєсти страти, бо достаток одиниці то добробит цілого народу.

Кождий Русин повинен асекуровати ся тільки в рускім товаристві взаїмних обезпечєнь „ДНІСТЕР“

Нема жадного иншого руского товариства асекураційного, тільки один „ДНІСТЕР“

„ДНІСТЕР“ рахує найдешевші оааги заобезпечєня селянських буд. нків.

„ДНІСТЕР“ звертає кождорічний чистий зиск своїм членам; на рік 1912 виносить зворот 10%.

„ДНІСТЕР“ оцінює та виплачує шкєди по огни скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двох господарів на оцінютелів.

„ДНІСТЕР“ дає підмоги руским школам і бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „ДНІСТРІ“ можуть дістати позичку у всіх великих Банках і в Товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Еласні фонди „Дністра“ виносять з кінцем 1912 року 3,910.293 кр.

„ДНІСТЕР“ приймає обезпечєня на житє у всіх догідних комбінаціях (на дожитє, посмертні капітали, посаги, ренти).

В „ДНІСТРІ“ можна обезпечати від крадежи з вломом движимости всякого роду, а товариства кредитові готівку, цінні папери і векслі за дешевою оплатою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаїмних обезпечєнь „Дністер“ у Львові, у власнім домі ул. Руска ч. 20.

Хрестини

оповіданє О. Степановича

(псевдонім одного звісного і дуже талановитого письменника) —

появило ся відбиткою з „Руслана“ накладом Христ. суси. Союзу і є до набути:

в книгарні тов. ім. Шевченка

Львів, Ринок 10

по ціні 30 сотиків (з поштовою перес. 35 сот.)

Поручати сего оповідання, основаного на ідейній почві польско-рускої борби о душі, не потребуємо. Читачі „Руслана“ в листах висловлювали подяку редакції за придбана сего оповідання і домагали ся відбитки его в цілі поширення в широких верствах нашого народу, особливе в тих околицях і тих кругах, де наш наряд живе помішаний з польским народом, переплітаючись родинними звязами і де польське духовєньство, яке в нинішніх часах тіснійше, ніж коли іноді стоїть під моральним впливом всепольскої, екстермінаційної політики супроти Русинів, хитро перетягає рускі душі в польський національний табор. Тип характерного, тактовного, але рішучого судії Володислава Данкевича з „Хрестин“ промовить красше до неодоної заколибаной душі, як сотки агітаційних промов — тому кладемо на серце нашим діячам заосмотритись в се дешєве оповіданє і поширити его в широкіх кругах.

Олександр Гарвіньський.

Спомини з мого життє.

Перша часть (Образки з громадянського і письменського розвитку Русинів в 60-их рр. XIX ст. (з додатком переписки Ст. Новаковча, М. Лисєнка і П. Куліша, з 10 портретами і двома картинами) виїшли вже яко №. 87—91 Загальної Бібліотеки.

Можна набути в Накладні Я. О. ренштайна в Коломиї, або в Книгарні Н. Товариства ім. Шевченка у Львові.

Ціна брошурованого примірника 1 К 50 со

оправного примірника 1 „ 80 „